

Posvet: Na razpotju/Sežana 2019

USMERJANJE: KAJ POTEM?

**mag. Simona R. Ožek, prof. soc. ped., koordinatorica
Skupine za otroke s posebnimi potrebami**

Zavod Republike Slovenije za šolstvo

Uvod

Namen:

- Proces usmerjanja postaviti ob bok vzgoje in izobraževanja otrok s posebnimi potrebami.
- Spodbuditi razmisleke o inkluzivnih pristopih.
- Ugledati usmerjanje v luči personalizirane podpore.
- Spodbuditi nove razmisleke, kako uresničevati inkluzivno podporo za otroke s posebnimi potrebami v Sloveniji v prihodnosti.

Usmerjanje: kaj potem?

Po usmerjanju=vzgoja in izobraževanje otrok s PP.

Po usmerjanju= izvajanje programov.

Po usmerjanju=praksa in pristopi, načini, metode dela z otroki s PP.

Po usmerjanju=inkluzivna podpora otrokom.

Inkluzija=„Vsakdo lahko, ne glede na izkušnje in življenjske okoliščine uresniči svoje potenciale“

(Centre for Economics and Social Inclusion, 2002)

Po usmerjanju: kako nam gre?

- ✓ Na nivoju programov dobro diferenciramo/izvajamo raznovrstne programe.

Je programov preveč/premalo?

So takšni kot so ustrezni?

Pokrijejo vse potrebe vseh otrok?

- ✓ Kako nam gre na nivoju izvajanja programov?

Kako se soočamo z različnimi potrebami otrok v različnih programih?

Znamo podpreti njihov razvoj in potencialne v vseh programih?

Znamo znotraj programov podpreti vse njihove potencialne?

Po usmerjanju: kako nam gre?

Izzivi znotraj izvajanja vseh programov:

- ✓ specialno-pedagoška metodika in didaktika
- pristopi, načini, metode, strategije: komunikacijske poti, kako vstopati v odnose, socialno vključevati ...
- individualizacija/diferenciacija/personalizacija ...

Znamo poiskati različne/ustrezne/učinkovite pristope?

Lahko kaj naredimo, da bomo boljši? Imamo še kakšne rezerve?

Koliko in kdo in koliko časa se ukvarja s tem?

Po usmerjanju: kako nam gre?

Kaj, ko ne gre? Kje iščemo rešitve, ko ne gre?

- V ustreznosti usmeritve/programa. Program je okvir.
- V ustreznosti izvajanja programa.
- V ustreznih pristopih/inkluzivni podpori.

Rešitve se skrivajo v preseku vsega.

Po usmerjanju: kako nam gre?

Kje iščemo rešitve, ko ne gre?

Iskanje in preizkušanje različnih pristopov, strategij za posameznega otroka. Spremljanje otroka in evalvacija:

- Smo ustrezno ocenili otrokove zmožnosti, potencialne?
- Smo si cilje postavili realne, dosegljive in merljive?
- Smo izbrali ustrezne pristope, načine, strategije?
- Smo izbrane pristope, načine, strategije ustrezno izvajali?

Po usmerjanju: kako nam gre?

Kje iščemo rešitve, ko ne gre?

- ✓ Iskanje in preizkušanje različnih pristopov.
- ✓ Ustvarjanje novih poti, načinov, pristopov, ki so nastale v interakciji otrok-šola-starši. Stvar kreativnosti/ustvarjalnosti.
- ✓ Ne gre samo za prilagajanje obstoječega, ampak za nekaj več.
- ✓ Gre za iskanje personaliziranih rešitev znotraj obstoječega.

Po usmerjanju: kam naprej?

- ✓ Vprašanje ali je otrok v ustrezno usmerjen je bolje zamenjati z vprašanjem, kako za vsakega otroka posebej poiskati njegov način učenja in ga pri tem ustrezno podpreti?
- ✓ Ali mora za to otrok v drug program in se bo tam ustrezna podpora zgodila avtomatično?

Ustrezen program personalizirana podpora.

Iskanje, preizkušanje poti v vseh programih.

Po usmerjanju: kam naprej?

Personalizacija učenja pomeni, da se sistem odzove na posameznika tako, da mu ponudi izobraževalno pot, ki upošteva njegove potrebe, interese in želje, da lahko vsak otrok doseže svoj potencial (Hopkins, 2007).

Zajema masovno storitev, ki je smiselna za vsakega posameznika, zato mora biti kurikulum bolj ohlapen in ne za vse enak (Hopkins, 2007).

Znotraj obstoječih programov, ki so enaki za vse=preveč uniformirani načini podpore, ki so preveč enaki za vse?

Po usmerjanju: kam naprej?

Pri personalizirani podpori so dosežki otrok/njihovi izobraževalni izidi zelo različni=skladni z otrokovimi zmožnostmi.

Uresničljivo v praksi takrat, ko bomo imeli „ohlapne programe“ z možnostjo različnih izidov: otrok bo prišel do meje svojih potencialov na različnih področjih.

Ta meja bo drugačna od meje drugega otroka in vendar bomo lahko vsi skupaj?

Personalizacija = inkluzija?

Vključujoča/inkluzivna paradigma, če jo želimo uresničevati (vsak lahko razvije svoje potenciale/ne pa vsak ima možnost obiskovati vse programe) mora tako vsebovati:

personaliziran vzgojno-izobraževalni proces.

Zaključek

Po usmerjanju: kaj potem?

Po poti uresničevanja personalizacije.

Kako bomo do tja prišli?

Samo skupaj, če bomo tako hoteli.

Torej inkluzivno 😊

Viri in literatura

- Hopkins, D. (2007). Vsaka šola odlična šola: Razumeti možnosti systemskega vodenja. Ljubljana: Državni izpitni Center.
- Zakon o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami (2011). Uradni list: 58/2011, 40/2012-ZUJF, 90/2012, 41/2017-ZOPOPP, pridobljeno 9. 3. 2018 z <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO5896>.